

O p o n e n t s k ý   p o s u d e k

na bakalářskou diplomovou práci Marie Kloudové „Avifauna rybníka Zlivský a její ochrana“

Práce má 45 stran textu, je doplněna 8 grafy, 1 mapou a 2 fotografiemi lokality.

Cílem práce bylo provést celkový inventarizační průzkum avifauny lokality a navrhnout opatření k ochraně a případné obnově hnízdišť ptáků vázaných na vodní a mokřadní biotopy.

V kapitole literární přehled se autorka na necelých třech stranách zabývá problematikou trendů početnosti a ekologických nároků vodních ptáků především na jihočeských rybnících, podává stručný přehled poznatků z některých publikovaných prací.

Kapitola metodika spočívá především v poměrně obsáhlé charakteristice sledované lokality, tj. přírodní rezervace „Mokřiny u Vomáčků“. Vlastní popis metodiky inventarizace avifauny na lokalitě je však velmi stručný (v podstatě jeden odstavec na str. 12) a zcela nedostatečný. Vyplývá z něj pouze, že biotopy kromě vodní plochy rybníka byly zkoumány pásovou metodou, ale není zde vůbec uveden počet provedených kontrol v jednotlivých biotopech, termíny kontrol, trasy jednotlivých linií a další podstatné okolnosti. Teprve z grafů na stranách 34 – 37 se čtenář dozví, že autorka provedla 11 – 13 kontrol vodní plochy rybníka v každém roce od března do září (tedy poměrně značný počet). Není však vůbec zřejmé, zda podobný počet kontrol byl prováděn i v dalších zkoumaných biotopech. Navíc v oddílu metodika není ani zmínka o metodice statistického hodnocení výsledků.

Jádro kapitoly výsledky tvoří stručně komentovaný výčet jednotlivých ptačích druhů zjištěných v různých biotopech lokality (tj. vodní plocha rybníka, rybníční hráz, rákosina, lužní les, alej, křoviny). Zde uvedené údaje svědčí o poměrně intenzivní a časté práci v terénu. Seznam druhů zjištěných při inventarizaci obsahuje kromě všech druhů pro lokalitu typických i zastížení druhů jen občas se zde vyskytujících (např. křepelka polní, chrástal polní).

Přestože autorka zkoumala avifaunu většiny biotopů standardní pásovou metodou, neučinila bohužel žádný pokus o kvantitativní vyhodnocení získaných výsledků (např. alespoň jednoduchou tabulku s uvedením abundance a dominance zjištěných druhů v daném biotopu, což je standardní postup při vyhodnocení výsledků získaných pásovou metodou).

Také komentáře ke zjištěné početnosti jednotlivých druhů jsou v některých případech nedostatečné, v jiných případech ne zcela jasné. Uvedu jenom několik příkladů:

V komentáři ke kolpíku bílému, který je i podle autorky jedním z ochránářsky nejdůležitějších ptačích druhů na lokalitě, je pouze uvedeno kolik jedinců bylo pozorováno při jednotlivých kontrolách bez rozlišení, zda se jednalo o dospělé ptáky nebo tohoroční mláďata, a dále bez informace o tom, kolik hnízd bylo na lokalitě v daném roce zjištěno. Přitom informace o počtu hnízd je při pravidelných kontrolách rybníka (i ze břehu) celkem snadno zjistitelná v době, kdy jsou již mláďata vzrostlá.

V komentáři k budníčku menšímu v pásu křovin autorka pouze uvádí: „v obou sezónách se pravidelně ozýval zpěv 2 – 10 jedinců“. Nehledě k tomu, že se v tomto případě dá sotva hovořit o pravidelnosti, není z této charakteristiky vůbec jasné, kolik párů budníčka menšího zde hnízdilo, resp. kolik samců zde zpěvem obhajovalo hnízdní teritorium alespoň během podstatné části hnízdní sezóny, což by mohlo posloužit jako odhad počtu hnízdících párů.

V komentářích ke slavíku obecnému v různých biotopech se dočteme, že v lužním lese zpíval v roce 2004 1 samec, v roce 2005 2 samci, v aleji také 2004 1 samec a 2005 2 samci a v pásu křovin v každém roce 1 samec. V kapitole Závěr je pak uveden jen 1 pár v křovinách. Hnízdil tedy na lokalitě jen 1 pár nebo až 5 párů slavíků, jak by vyplývalo z citovaných textů k jednotlivým biotopům?

U některých druhů jsou uvedeny až nerealistické počty zpívajících samců (či hnízdících párů): např. budníček menší v lužním lese (asi 3 ha) 10 – 15 párů, v aleji (plocha neuvedena, ale rozhodně není větší než 1,5 ha) dokonce 15 – 20 párů.

V následující kapitole statistické zhodnocení jsou uvedeny dva grafy „vztahů mezi jednotlivými druhy“ a „vztahů mezi jednotlivými druhy a biotopy“, ovšem bez jakékoli informace o tom, jaký byl metodický postup statistického hodnocení a jaká vstupní data byla použita, takže vypovídací hodnota těchto grafů pro nezasvěceného čtenáře je minimální.

V závěrečné kapitole autorka kromě rekapitulace výsledků v jednotlivých zkoumaných biotopech doporučuje stručnou formou opatření k ochraně či zlepšení stavu biotopů pro zde hnízdící druhy ptáků. Doporučovaná opatření postihují vcelku dobře jádro nutné péče o jednotlivé biotopy jako hnízdiště ptačích druhů.

Vzhledem k uvedeným připomínkám hodnotím práci jako dobrou a doporučuji její přijetí k obhajobě.

V Č.Budějovicích 21.1.2007

RNDr. Jiří Pykal